

Utbildningsplan för psykoterapeutprogrammet 2PT07

Inrättad av Styrelsen för utbildning 2006-11-22

Fastställd av Styrelsen för utbildning 2006-11-22

Senast reviderad av Styrelsen för utbildning 2008-12-08

**Karolinska
Institutet**

1. Basdata

1.1. Programkod	2PT07
1.2. Programmets namn	<p>Psykiaterprogrammet Study Programme in Psychotherapy</p> <p>Programmet har 2 inriktningar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kognitiv terapi - psykodynamisk terapi
1.3. Omfattning	90 högskolepoäng (90 ECTS poäng)
1.4. Ikraftträdande	Utbildningsplanen gäller för studenter som påbörjar sina studier Ht 2007.
1.5. Behörighetskrav	<ul style="list-style-type: none"> - Avlagd psykologexamen (enligt 1982 års studieordning eller senare bestämmelser), eller - läkarexamen med specialistkompetens i psykiatri, barn- och ungdomspsykiatri, eller - socionomexamen och grundläggande psykoterapeututbildning, eller - annan motsvarande examen om minst 180 högskolepoäng och grundläggande psykoterapeututbildning <p>Den sökande ska ha varit yrkesverksam under minst två år efter den grundläggande psykoterapeututbildningen och under dessa två år arbetat med psykoterapi under handledning av legitimerad psykoterapeut. Detta krav ska dock anses vara uppfyllt för den som genomgått specialistutbildning för läkare i psykiatri.</p> <p>Den sökande skall ha intyg från arbetsgivaren som visar att den sökande under studietiden kommer att ha deltidstjänstgöring med psykoterapeutiska arbetsuppgifter inom psykiatrisk vård eller motsvarandeuppgifter</p>
1.6. Examen	<p>Psykiaterexamen (<i>Master of Science in Psychotherapy</i>)</p> <p>Medicine magister med huvudområdet psykoterapi (<i>Master of Medical Science (60 credits) with a Major in Psychotherapy</i>)</p>

2. Mål

2.1. Mål för grundnivå enligt högskolelagen

Utbildningen på avancerad nivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på avancerad nivå skall innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

2.2. Mål för psykoterapeutexamen enligt högskoleförordningen

För psykoterapeutexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som psykoterapeut.*

Kunskap och förståelse

För psykoterapeutexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om och förståelse för olika psykoterapiformer, olika psykiska sjukdomstillstånd samt psykiatrisk diagnostik, och
- visa kunskap och förståelse för relevanta samhälls- och familjeförhållanden som påverkar individer och grupper.

Färdighet och förmåga

För psykoterapeutexamen skall studenten

- visa förmåga att på ett fördjupat sätt integrera teoretisk kunskap och klinisk tillämpning,
- visa sådana fördjupade färdigheter som krävs för att självständigt genomföra diagnostiska bedömningar samt upprätta, genomföra och kritiskt utvärdera psykoterapeutiska behandlingsprogram inom ett av områdena individual-, grupp- eller familjeterapi,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt granska, bedöma och använda relevant information samt diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten, och
- visa förmåga att med berörda parter muntligt och skriftligt redogöra för åtgärder och behandlingsresultat samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För psykoterapeutexamen skall studenten

---

* Observera att för att kunna erhålla en psykoterapeutexamen, skall studenten under utbildningen haft deltidstjänstgöring med psykoterapeutiska uppgifter.

- visa förmåga att fortlöpande utveckla självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa fördjupad förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot klienter och deras närstående,
- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

2.3. Mål för magisterexamen enligt högskoleförordningen

Kunskap och förståelse

För magisterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl överblick över området som fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För magisterexamen skall studenten

- visa förmåga att integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att självständigt identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För magisterexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

2.4. Mål för psykoterapeutprogrammet vid Karolinska Institutet

Utöver de nationella målen gäller följande mål för psykoterapeutprogrammet vid Karolinska Institutet:

Studenten skall

- visa förmåga att på vetenskaplig grund kunna utvärdera den egna arbetsinsatsen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- att reflektera och värdera de egna akademiska utvecklingsbehoven för den blivande yrkesrollen mot bakgrund av vetenskapliga och samhällsliga förändringar samt vårdgivares beställning.

3. Beskrivning av huvudområde

Huvudområdet psykoterapi vilar på psykologisk vetenskaplig grund. Psykoterapi är ett samlingsbegrepp för psykologiska behandlingsmetoder och baseras på psykoterapeutiska teorier och väldokumenterade metoder/tekniker.

Genom studier inom psykoterapi utvecklar studenten kunskap om människans tankar, känslor och beteenden i samspel med andra individer och med sin miljö. Vidare utvecklas kunskaper om hur uppkomst och vidmakthållande av problem kan förstås, förebyggas, lindras, påverkas och behandlas utifrån psykologisk vetenskap och bio-psyko-sociala teorier samt utveckling av olika åtgärder för att befrämja hälsa och livskvalitet.

Kunskaper inom huvudområdet används för bedömning, målformulering, behandlingsplanering, genomförande, utvärdering och dokumentation av psykoterapi och kan implementeras såväl i den kliniska vardagen (kvalitets-säkring) som i forskningssammanhang där individer, grupper av individer (såsom familj, organisation) och samhälle avses. Syftet är att skapa förutsättningar och ge verktyg för klienters medverkan till utveckling och förändring.

4. Innehåll och upplägg

Utbildningen omfattar två inriktningar, en med kognitiv och en med psyko-dynamisk inriktning, och vänder sig i första hand till dem som avser att arbeta i offentlig vård. Studenten väljer inriktning vid ansökningstillfället.

De teoretiska avsnitten behandlar utvecklingspsykologi, etik, psykopatologi, inriktningsspecifika teorier och metoder samt orientering i andra psykoterapeutiska inriktningar. I undervisningen ingår genus- och tvärkulturella perspektiv. Den teoretiska undervisningen är i huvudsak grenspecifik men vissa gemensamma föreläsningar förekommer.

Forskning och forskningsmetodik utgör återkommande inslag från termin två. Avsnittet omfattar kurs i forskningsmetodik, seminarier om studenternas projektplaner och på termin fem och sex genomför studenterna ett examensarbete om 15 högskolepoäng. Forskningsavsnittet är gemensamt för de två grenarna.

De kliniska avsnitten består av handledda terapier samt bedömningsarbete och diagnostik. Studenterna har handledningar av sina terapier med två olika handledare. Antalet terapier som studenten genomför och längden på dessa varierar mellan de båda grenarna men inom dem tränas såväl korttids- som långtidsterapi. Under kursen bedömningsarbete och diagnostik tränas diagnostik, personlighetsbedömning och bedömning av lämplig behandling. I kursen finns teoretiska och kliniska inslag. De kliniska avsnitten kommer att innehålla viss gemensam undervisning för de båda grenarna framför allt i form av fallseminarier.

I utbildningen eftersträvas att använda studentaktiverande undervisningsmetoder, att skapa förutsättningar för djupinläring och att integrera teoretiska kunskaper med kliniska färdigheter.

Programmet genomförs som halvfartsstudier under sex terminer. Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, PBL, grupparbeten, handledning enskilt och i grupp.

Egenterapi ligger utanför kurserna men ingår i kraven för programmet. Studenten skall för att erhålla examen, utöver genomgången egenterapi enligt de krav som ställs för grundläggande psykoterapeututbildning, ha minst 75 timmar individuell terapi hos legitimerad psykoterapeut och inom den inriktning utbildningen gäller. För den kognitiva grenen gäller att 30 av de 75 terapitimmarna bör vara kognitivt inriktade. För båda grenarna gäller att terapin inte får vara äldre än 10 år.

5. Övergångsbestämmelser

Övergångsregler för studenter som påbörjat sina studier enligt tidigare utbildningsplan regleras i utbildningsplan för Psykoterapeutprogrammet (PSYKE), senaste revideringen.

6. Övriga riktlinjer

6.1 Betygsskala

Som betyg används uttrycken Godkänd eller Underkänd. Betygsskalan framgår av kursplan.

6.2 Tillträdeskrav till högre termin

För tillträde till

- termin 2 krävs att kurserna Bedömningsarbete och diagnostik 1 samt Psykoterapi under handledning 1 är godkända
- termin 3 krävs att kurserna Bedömningsarbete och diagnostik 2 samt Psykoterapi under handledning 2 är godkända
- termin 4 krävs att kurserna Bedömningsarbete och diagnostik 3 samt Psykoterapi under handledning 3 är godkända
- termin 5 krävs att kurserna Bedömningsarbete och diagnostik 4 samt Psykoterapi under handledning 4 är godkända

6.3. Riktlinjer för att avbryta verksamhetsförlagd utbildning under pågående kurs

En students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) kan omedelbart avbrytas om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. Hur denna typ av ärenden handläggs ska framgå av kursplanen.

Om den verksamhetsförlagda utbildningen avbryts på detta sätt ska en individuell handlingsplan upprättas där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till fortsatt VFU.

7. Studieplan med ingående kurser

Kurser märkta med * är gemensamma för båda inriktningarna. För övriga kurser kompletteras kursnamnet med ”- kognitiv terapi” eller ”- psykodynamisk terapi” beroende på inriktning. Kurser märkta med (M) ingår i magisterexamen.

Termin	Kursbenämning	Högskolepoäng	Nivå	Progression i huvudområdet
1	Bedömningsarbete och diagnostik 1	4,5	Avanc	Av
1	Psykoterapi under handledning 1	4,5	Avanc	Av
1–2	Psykoterapeutiska teorier och metoder 1	9	Avanc	Av
2	Bedömningsarbete och diagnostik 2 (M)	4,5	Avanc	Av
2	Forsknings- och utvärderingsmetoder 1 * (M)	3	Avanc	Av
2	Psykoterapi under handledning 2 (M)	4,5	Avanc	Av
3	Bedömningsarbete och diagnostik 3 (M)	4,5	Avanc	Av
3	Psykoterapi under handledning 3 (M)	4,5	Avanc	Av
3–4	Psykoterapeutiska teorier och metoder 2	12	Avanc	Av
4	Bedömningsarbete och diagnostik 4 (M)	4,5	Avanc	Av
4	Psykoterapi under handledning 4 (M)	4,5	Avanc	Av
5–6	Forsknings- och utvärderingsmetoder 2 * (M)	3	Avanc	Av
5–6	Psykoterapeutiska teorier och metoder 3 (M)	9	Avanc	Av
5–6	Examensarbete i psykoterapi * (M)	15	Avanc	Av
6	Psykoterapi-sammanfattning (M)	3	Avanc	Av